

किरकोळ महागाई उच्च पातळीवर

मुंबई/नवी दिल्ली : देशात महागाई प्रचंड मोठ्या प्रमाणात वाढत आहे. किरकोळ महागाई दर अजूनही उच्च पातळीवर असून भारतीय रिझर्व बँक(आरबीआय)ची डोकेदुवी वाढली असल्याचे दिसून आले आहे. अमेरिकेची केंद्रीय बँक फेडरल रिझर्वने आणखी काही काळ व्याजदर स्थिर ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. अशा स्थितीत पूढील महिन्याच्या सुरुवातीला रिझर्व बँकच्या चलनविषयक बैठकीत पुन्हा एकदा व्याजदर स्थिर ठेवण्याचा निर्णय घेतला जाऊ शकतो, असे तज्ज्ञाचे मत आहे. एमपीसीची बैठक यावेळी ४ ते ६ ऑक्टोबर दरम्यान होणार आहे. यामध्ये, रिझर्व बँक ऑफ इंडिया रेपो दर वाढविण्याचा किंवा कमी करण्याचा निर्णय घेते, ज्याचा थेट परिणाम गृहकर्जापासून ते वैयक्तिक कर्जापर्यंतच्या लोकांच्या ईप्पांचायाचे निर्णय घेतेत.

किरकोळ महागाई कमी करण्यासाठी आरबीआयने गेल्या वर्षी रेपो दरात २.५० टक्क्यांनी वाढ केली होती. परंतु देशातील महागाईचा दर अजूनही जास्त आहे. या वर अमेरिकेची मध्यवर्ती

बँक असलेल्या फेडरल रिझर्वच्या धोरणाचा परिणाम जगभारातील अर्थव्यवस्थांवर होत आहे.

व्याजदरात बदल नाही?

बँक ऑफ बडोदाचे मुख्य अर्थतज्ज्ञ मदन सबनवीस म्हणतात की, यावेळीही आरबीआय व्याजदरात कोणताही बदल करणार

नाही. महागाईचा दर अजूनही जास्त आहे. महागाईबाबत आरबीआयचा अंदाज योय मानला तर आ॒क्टोबर-डिसेंबर तिमाहीतही तो ५% पेक्षा जास्त असल्याची शक्यता आहे. त्यामुळे जानेवारी-मार्च तिमाहीतही रेपो दरात कोणताही बदल होणार नाही.

म्युच्युअल फंड पोर्टफोलिओ

मदन सबनवीस म्हणाले की, खरीप पिकांचे आणि विशेषता: कडधान्यांचे उत्पादन आणि भाव याबाबत अनिश्चितता आहे. याचा परिणाम महागाईवरही होणार आहे. किरकोळ महागाईच्या अलीकडील आकडेवारीवर नजर टाकली तर आंगस्टमध्ये ती ६.८३ टक्के होती. तर जुलैमध्ये ती ७.४४ टक्के होती.

रेपो रेट जेसे थे राहणार?

आसीआरए लिमिटेडच्या मुख्य अर्थतज्ज्ञ आदिती नायर म्हणतात की, टोमॅटोच्या किंमती घसरल्यामुळे सप्टेंबरमध्ये महागाई दर ५.३ ते ५.५ टक्क्यांपर्यंत खाली येण्याची शक्यता आहे. तरीही, ऑक्टोबरच्या एमपीसीची बैठकीत रेपो दरात कोणताही बदल होणार नाही. रिझर्व बँकने २०२३-२४ मध्ये किरकोळ महागाई दर ५.४ टक्के राहण्याचा अंदाज व्यक्त केला आहे.

भारत-कॅनडा वादात अमेरिकेची मध्यस्थी?

नवी दिल्ली : भारत आणि कॅनडामध्ये मोठा वाद निर्माण झाला आहे. दोन्ही देश आक्रमक पवित्रा धेत आहेत. खलिस्तानवादी हरदिपसिंग निझर याच्या हत्येमागे भारताचा हात असल्याची माहिती अमेरिकेने कॅनडाला दिली होती. त्यानंतर कॅनडाच्या पंतप्रधानानी भारतावर गंभीर आरोप केले. माहितीनुसार, भारत आणि कॅनडामध्ये निर्माण झालेल्या वादावर तोडगा काढण्यासाठी आता अमेरिकाच मध्यस्थी करणार आहे.

खलिस्तानवादी हरदिपसिंग निझर याची हत्या भारतीय गुपचार यंत्रणेने केल्याचा दावा कॅनडाने केलाय. भारताने हा दावा तथ्याहीन असल्याचे म्हणत फेटाळून लावला आहे. असे असले तरी कॅनडा आपल्या आरोपावर ठाम आहे. निझर याच्या हत्येमागे भारतच असल्याची गुप माहिती अमेरिकेने पुरवल्याचे न्यूयॉर्क टाईस्सने म्हटले आहे. तसेच भारताने याप्रकरणातील तपासात सहकार्य करावे असे आवाहन अमेरिकेकडून करण्यात आले आहे. दरम्यान, कॅनडा खलिस्तानवादी चबळव्याला पाठिंबा देत असल्याचा आरोप भारताने केला आहे. कॅनडा खलिस्तानी दृश्यतवादाचे आश्रयस्थान ठरत असल्याची टीका परस्ताऱ्यांनी याप्रकरणातील तपासात सहकार्य करावे असायला दिल्या आहेत.

१० नोव्हेंबरला देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते किल्लारी कारखान्यांची मोळी पडणार

सर्वसाधारण संभेद सर्वानुभव रघाव मंजूर ...

कारखान्याची गाळ्य क्षमता २५० टिसीडी पर्यंत वाढविणे, इथेनॉल प्रकल्प उभारणे, कारखाना मालकीचा पेट्रोल पंप भाडेत्तावर देणे, सी टाईप शॉर्पिंग कॉर्नेक्स उभारणे, प्रेसमडपासून खत निर्मिती प्रकल्प उभारणे, कारखाना जमिनीचे मोजांनी करणे, सौरउर्जा प्रकल्प उभारणे, केंद्रीयमंत्री अमित शाहा, मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी कर्ज मंजूर करून दिल्याबद्दल अभिनंदनाचा ठरावासह एकूण सोळा ठराव सर्वानुभव मंजूर करण्यात आले...

ओसा - येणाऱ्या १० नोव्हेंबरला राज्याचे उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस सर्वाना हात्यांचे न्यूमध्यक अभिनंदन करून सर्वाना हात्यांचे न्यूमध्यक अभिनंदन करावणारे. या कार्यक्रमाचे सुरक्षाचालन डॉ. शिवप्रसाद धरणे यांनी मानले. या कार्यक्रमाला डॉ. सदाशिव दंदे, डॉ. यशवंत वळवी, डॉ. शिवकुमार इंजारे, कायलीय प्रमुख नामदेव बैंडगे, विनायक लोमटे, रत्नेश्वर स्वामी, प्रा. शंकर भोसले, प्रा. मारोती माळी यांच्यासह शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले. या कार्यक्रमाला जयंती उत्सव समितीचे सर्व सदस्य, महाविद्यालयातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी आणि भगोल विभागातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

महागाईचा उपर्युक्त न्यूमध्यक अभिनंदन यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाला जयंती उत्सव समितीचे सर्व सदस्य, महाविद्यालयातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी आणि भगोल विभागातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

महागाईचा उपर्युक्त न्यूमध्यक अभिनंदन यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे, अशोक शिंदे यांनी परिश्रम घेतले.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जलील सैयद, केशव घंटे, संदीप मोरे,

શાસન ઘરી ધાર્મિક ઉત્સવ નકો

भारतात अनेक धर्माचे लोक एकत्र भारतीय म्हणून राहतात. प्रत्येक धर्माला स्वतंत्र असे अस्तित्व असुन प्रत्येक धर्म आपल्याला रुढी, परंपरा, संस्कृतीचे जतन करून धर्माची उपासना करण्याचा अधिकार हा भारतीय संविधानाने दिलेला आहे. कायद्या समोर कोणताही धर्म लहान वा कोणताही धर्म मोठा नाही. थोडक्यात भारत हा धर्म निरपेक्ष देश आहे. धर्म हि खाजगी बाब आहे व धर्माचे पालन आपण आपल्या वैयक्तिक जिवनात करू शकतो. सार्वजनिक ठिकाणी किंवा शासकीय पातळीवर कोणत्याही धर्माला महत्त्व न देता माणसाला महत्त्व देऊन त्याची भारतीय म्हणून ओळख आहे. परंतु स्वतःला सुशिक्षित समजाऱे आणि शासकीय व निमशासकीय अशा ठिकाणी काम करणारे लोक धार्मिकता आणून वातावरण दुषीत करण्याचा प्रयत्न करतात. आणि हली ते प्रमाण वाढले आहे. सत्य व अंधविश्वास, पाखंड, थोतांड व वैज्ञानिक बोलले तर येथे लोकांना मिर्ची लागते. परंतु अज्ञानात राहुन अंधविश्वास, पाखंड, असत्य यावर विश्वास ठेऊन बोलले तर त्या व्यक्तीला चांगले माणले जाते. कोणी कोणत्या धर्माचे पालन करावे हा सर्वस्वी वैयक्तिक प्रश्न असताना त्या धार्मिक बाबीला सार्वजनिक किंवा शासकीय निमशासकीय पातळीवर आणणे हे चुकिचे आहे. प्रत्येक धर्मानुसार एखाद्या तरी सन उत्सव किंवा विधी हा उच्च असतो. आणि तो सन उत्सव त्या धर्मातील लोक मोठ्या उत्साहाने साजरे करतात. परंतु जे सन उत्सव घरात साजरे करायचे ते शासकीय निमशासकीय ठिकाणी सुरु केले प्रश्न निर्माण होणार. कारण शासकीय निमशासकीय कार्यालय व संस्था येथे संविधान लागु असते. संविधानाने दिलेली ओळख भारतीय म्हणून आहे. धर्माच्या आधारे कोणत्याही व्यक्तीला ओळख दिली नाही. म्हणुन नोकरी करणारे अर्थात बुद्धिमान लोक असतात या लोकांना किमान धार्मिक सन उत्सव शासकीय कार्यालय संस्थेत साजरा करून येणे हे ही कळत नसेल तर त्या बुद्धीचा फायदा नेमका आहे तरी काय? प्रत्येक धर्माची विचारधारा वेगळी आहे. काही विचारावर धार्मिक मतभेद आहेत याचाच अर्ध धार्मिक सन उत्सव शासकीय व निमशासकीय कार्यालय व संस्थेमध्ये साजरे झाले तर लोक प्रश्न विचारणारच कारण शासकीय व निमशासकीय संपत्ती ही तेथे काम करणाऱ्या अधिकारी कर्मचारी यांची नसुन जनतेची आहे धर्माची ही नाही. म्हणून धार्मिक विधी शासकीय कार्यालय व संस्थेत साजरा करणे म्हणजे आपल्या धर्मातील चालिरीती जबरदस्ती इतरांवर थोपवने होय. असे कृत्य केल्यानेच धार्मिक टिका टिप्पणी होत असते. एकिकडे गणपती, दहिंडी, सत्यनारायण, लक्ष्मी पुजन केले जाते. हे फक्त हिंदू धर्मातील काहीच लोक माणतात परंतु जे मानत नाहीत किंवा मुस्लिम ख्रिश्चन, जैन, बौद्ध या धर्मातील लोक वरिल गोर्टीना मान्यता देत नाहीत मग इतर धर्माचे विचार तुडवून आपलाच धर्म लादणे हे चुकीचे आहे. शिकलेल्या व नोकरी करणाऱ्या लोकांना आपण शासकीय ठिकाणी धार्मिक पुजा अर्चा किंवा सन उत्सव साजरे करून येणे याने वाद निर्माण होऊ शकतात हेही शासकीय कर्मचारी अधिकारी यांना समजत नसेल तर आपण किती धर्मांधता आहेत हे लक्षात येते. शासकीय कार्यालयामध्ये धर्मांधता वाढून कोणत्याही धार्मिक पद्धतीने सन उत्सव किंवा विधीने कोणतेही काम होऊ नये हे तर नैतिकतेचा विषय आहे. परंतु नैतिकता विसरून लोक धार्मिक विधी, सन उत्सव शासकीय कार्यालय किंवा संस्थेत करत होते म्हणून सरकारला पत्रच काढावे लागले. सर्व सामान्य लोकांचे काम करताना शासकीय अधिकारी नियम दाखवतात परंतु धार्मिक सन उत्सव शासकीय नियमशासकीय संस्थेत साजरा करताना नियम धाब्यावर बसतात यालाच प्रामाणिक पण म्हणायचे हा प्रश्न आहे. देवी देवतांचे फोटो शासकीय कार्यालयात लाऊ नये व धार्मिक सन उत्सव साजरे करू नये अशा आशयाचे पत्र सरकारने ने २००२ ला काढल्याचा उल्लेख अनेक ठिकाणी आहे. त्या पत्राची अंमलबजावणी होत नाही व शासकीय कार्यालयात धार्मिकता वाढून धर्मनिरपेक्षला तडा जात आहे असे पुन्हा दिसले तेव्हा पुन्हा ४ जानेवारी २०१७ रोजी ग्राम व जलसंधारण विभागाने पत्र काढून देवदेवतांचे फोटो व धार्मिक पद्धतीने पुजा अर्चा, सत्यनारायण सारखी क्रीया करण्यावर बंदी घातली. शासकीय पत्राचा आधार घेऊनच नाशिकचे तत्कालीन आयुष्य व कायद्याचे पालन करणारे अधिकारी म्हणजे तुकाराम मुंडे यांनी नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रात शासकीय व निमशासकीय कार्यालयात देवी देवतांचे फोटो व धार्मिक विधी करणाऱ्यावर कार्यावाही केली होती. याचा अर्थ शासकीय अधिकारी कर्मचारी फक्त नियम सर्वसामान्य लोकांना सांगतात स्वतः मात्र त्याचे उलंघन करतात. आणि हे उलंघन केवळ धर्माच्या नावासाठी अंधविश्वास जोपासण्यासाठी असेल तर देशासाठी खुप घातक आहे. शासनाच्या नियमांचे पालन न करता धार्मिक सन उत्सव शासकीय ठिकाणी साजरे करणाऱ्या लोकांच्या मनात देश व जनता यांच्या साठी आपुलकी नसते हेच सिद्ध होते. धर्म आणि विचारधारा हा खुप मोठा व चर्चेचा विषय आहे. परंतु अनेक लोक म्हणतात केवळ हिंदू धर्मावरच लोक का बोलतात हिंदू धर्मावरच टिका का करतात. तर याचे एकमेव उत्तर आहे धर्म हि खाजगी बाब आहे ती वैयक्तिक पातळीवर वापरणे गरजेचे आहे. शासकीय किंवा सार्वजनिक पातळीवर आणली तर टिका टिप्पणी होण-ारच. शासकीय ठिकाणी गणेशोत्सव, लक्ष्मी पुजन करणारे लोक इदच्या दिवशी नमाज पठण करतात का? स्वतः चा बाबु आणि दुसऱ्याच ते कारटं हि मानसिकता मोडीत काढून शासकीय कर्मचारी अधिकारी असतात हे त्यांनी त्यांच्या वर्तनातुन सिद्ध करावे. शासनाचे पत्र अस-नही जर शासनाचे च शासकीय कर्मचारी ऐकत नसतील तर शासकीय कर्मचारी व अधिकारी यांच्या कडे सर्वसामान्य लोकांनी कोणत्या नजरेमधून बघावे? सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे भारतील अनेक लोक धर्माच्या नावाखाली अंधविश्वास, पाखंड, थोतांड जोपासतात जे विज्ञान व माणुसकी आणि तर्काला धरून नसते. अशा गोर्टी शासकीय पातळीवर होऊ नये याची खबरदारी घेणे आवश्यक आहे. शासकीय व निमशासकीय ठिकाणी काय करू नये या संदर्भात पत्र काढूनही कर्मचारी व अधिकारी यांना कदाचित पत्रातील मजकूर कळाला नसेल

म्हणुन ३१ डिसेंबर २०२१ रोजी सामान्य प्रशासन महाराष्ट्र शासनाने एक पत्र पुन्हा काढले आणि त्यामध्ये यादीच दिली. शासकीय व निमशासकीय कार्यालयात यादीत समाविष्ट असलेलेल्याच गोर्टी तुम्ही शासकीय पातळीवर साजन्या करा. त्या यादीमध्ये गणेशोत्सव, दहिंडी सत्यनारायण लक्ष्मी पुजन असा कोणताही उल्लेख नाही तरीही गणेशोत्सव, दहिंडी किंवा इतर धार्मिक सन उत्सव शासकीय ठिकाणी साजरे होत असतील तर हा बदमाश पणा नाही तर काय आहे? शासकीय पातळीवर महापुरुषांच्या जयंती कार्यक्रम साजरे करण्याचे आदेश असुनही बच्याच शासकीय कर्मचार्यांना महापुरुष हे जातीच वाटतात. धार्मिक सन उत्सव हे सार्वजनिक वाटतात. महापुरुषांच्या जयंती कार्यक्रम सार्वजनिक साजरे व्हायला पाहिजे आणि धार्मिक सन उत्सव हे वैयक्तिक वा खाजगी पातळीवर साजरे होणे गरजेचे असून देशातील बरेच शासकीय कर्मचारी मानसिक गुलाम असल्याने सत्याचा स्विकार न करता काल्पनिक बाबींना सत्य मानतात व सत्य बाबींचा स्विकार करत नाहीत. यामुळे देशात धर्मांधता वाढत आहे. शासकीय पातळीवर धार्मिक सन उत्सव साजरा करणे हे कायदेशीर व नैतिक दोन्ही दृष्टीने चुकिचे आहे तरीही साजरे केले जातात. सध्या गणेशोत्सव बहुतांश शासकीय कार्यालय व संस्थेत साजरा केला जातो. परंतु मुस्लिम लोक मुर्तीपूजा मानत नाहीत, बौद्ध लोक नास्तिक आहेत, जैन लोक महाविर यांना तर ख्रिश्चन लोक केवळ येशुला माणतात मग शासकीय ठिकाणी गणेशोत्सव साजरा करणे म्हणजे इतर धर्माची मुस्कटदाबी नाही का? मुळात प्रश्न हाच आहे की धर्म कोणताही असो कायद्यासमोर सर्व सारखे आहेत.. आणि कोणत्याही धर्मातील लोकांना पुजा, उपासना करण्याचा अधिकार आहे म्हणून सार्वजनिक ठिकाणी धर्म विषयावरून वाद होणार नाही म्हणून नैतिक दृष्टीने व शासकीय दृष्टीने आवश्यक आहे. सरकारी कर्मचारी अधिकारी हे जनतेचे सेवक व सरकारचे प्रतिनिधी असतात. म्हणून त्यांनी कार्यालयात वागतानाही सुद्धा कोणत्याही धर्माची प्रत्यक्ष दर्शी ओळख होईल असे वागु नये. कार्यालयीन वेळ संपल्यावर प्रत्येक जन आपल्याला धर्मानुसार काहीही कर्मचारी आहे. परंतु हे करतानाही सुशिक्षित असणाऱ्यांनी अंधविश्वास, पाखंड, भोंदुगीरी थोतांड याच संबंध धर्माशी जोडू नये. उठसूट कोणत्याही बाबी धर्माशी जोडून वैचारिक दृष्टीने गुलाम व धार्मिक दृष्टीने अंध बनवण्याचा प्रयत्नल सुरु आहे तो विषय जरी वेगळा असेल तरीही धार्मिक सन उत्सव कोणत्याही धर्माचे हे शासकीय पातळीवर, शासकीय कार्यालये, संस्था येथे साजरे करणे चुकिचे आहे. अपेक्षा आहे स्वतः ला सुशिक्षित व समजदार समजानारा नोकरदार वर्ग काही गोर्टी नैतिक व शासकीय पातळीवर समजून घेतील. व भविष्यात शासकीय कार्यालय व संस्थेतून धर्मांधता बाहेर पडेल हिच अपेक्षा. विनोद पंजाबाराव सदावर्ती समाज एकता अभियान रा. आरेंगांव ता. मेहकर मोबाई: ९९३०९७९३००

समाज एकता अभियान
रा. आरेगांव ता. मेहकुर
मोबाइल: ९१३०९७९३००

पर्यटनातील फिनिवास भट्टाचारी

सचिन तेंडुलकरला क्रिकेटमध्ये, लता मंगेशकर यांना गायनामध्ये, तर अभिनय क्षेत्रात दैवत्व प्राप्त झालेले आहे. याला कारण म्हणजे त्यांनी निवडलेले क्षेत्र हा त्यांचा शास होता. पर्यटन हा तिचा शास आहे. त्यामुळे पर्यटन म्हटले की, एक नाव आपसूक तोंडावर येते वीणा वर्ल्ड आणि वीणा वर्ल्डच्या वीणा पाटील यांचे. वीणा पाटील यांचा जन्म जागतिक पर्यटन दिनाच्या पूर्वसंध्येला २६ सप्टेंबर १९६४ रोजी झाला. केसरी टूरचे संस्थापक केसरीभाऊ पाटील याची ती सर्वात मोठी मुलगी आहे. सोमय्या कॉलेज, मुंबई येथून इलेक्ट्रिकल इंजिनीअरिंगचा डिप्लोमा पूर्ण केल्यानंतर. १९८४ च्या सुरुवातीला ती केसरीमध्ये रुजू झाली. पुढे २०१३ साली वीणा पाटील यांनी स्वतःची 'वीणा वर्ल्ड' सुरु केली. असं म्हणतात की, एक महिला दुसऱ्या महिलेला पुढे जाऊ देत नाही अथवा मदत करत नाही. पण वीणा पाटील म्हणतात की, सगळ्या महिलांनी त्यांना मदत केली कारण वीणा वर्ल्डची पहिली टूर ही लेडीज स्पेशल होती आणि त्याला महिलांनी उदंड प्रतिसाद दिला. 'वीणा वर्ल्ड' हे नाव राज ठाकरे यांनी सुचवले आहे. वीणा पाटील यांच्या राहत्या घरी वीणा वर्ल्डच्या कामाची सुरुवात झाली. मराठी माणसांची आवड, त्यांचा कल आणि प्राधान्य लक्षात घेता वीणा पाटील यांनी पहिल्यांदा मराठी माणसांसाठी, मराठी टूर मॅनेजरसह युरोप, अमेरिका टूर्स सुरु केल्या म्हणून आज अनेक मराठी टूर

ऑपरेटर्स युरोप-अमेरिका टूर्स करतात दिसतात आणि त्यामुळे पर्यटक 'वीणा वर्ल्ड' सोबत जाणे पसंत करतात. साधारणपणे ३०-३५ लोक रोज सकाळी ९ ते सायंकाळी ७ काम करत असत. त्यानंतर वीणा पाटील त्यांच्याकडे असलेल्या खानसामाच्या मदतीने स्वतः काही खायला करत असत. ते दिवस म्हणजे हरिश्चंद्राची फॅक्टरी. ते सारे आठवले की, वीणा पाटील आजही त्या आठवर्णीच्या गावी काही काळ स्थिरावतात आणि त्यावर भरभरून बोलतात. पुढे कामाचे स्वरूप

तोटा या तत्त्वाने ६ कोटी कर्ज मंजूर केले आणि पर्यटकांच्या विश्वासातून १ वर्षात रीतसर ते फेझ शुरू ने. अन्न दीपा वर्नर्नगा प्रवापावतन मनोवैज्ञानिक

अडचणीची पायरी व्हा, अडथळ्यांचा आध
घेऊन उडी मारा आणि संकटांचे संधीत रूपां
कुम दी जाणी शिकवाया आवे आपान्या घर

शेवटी जर कोणता व्यवसाय सावरला असेल,
तर तो पर्यटनच आहे. कोरोनाचा प्रसार जगभर
ज्या पद्धतीनं झाला आहे, ते पाहता लोकांच्या
मनात प्रवासाची भीती बसली होती.
त्यामुळे सगळं रुळावर आलं तरी लोक
लगेच फिरायला बाहेर पडले नाहीत,
हे वास्तव आहे. किमान वर्षभर लोक
बाहेर पडतील की नाही, याबद्दल शंका
होती. पण थोडं सुरळीत झालं असताना
एका महिन्यात दहा हजार बुकिंग वीणा
वर्ल्डमध्ये झाल्या. शेवटी मर्यादित क्षमता
लक्षात घेता अनेकांना थांबवावे लागले. हा

खंचा अर्थने वीणा पाटील यांच्या 'वीणा
वर्ल्ड'वरचा विश्वास होता.
आमूलाग्र बदल घडवत जिद्दीने त्यांनी
वीणा वर्ल्डचा आलेख सतत चढता
ठेवला आहे. सतत काहीतरी नवीन
देण्याचा त्यांचा प्रयत्न पर्यटकांना 'वीणा
वर्ल्ड'कडे आकर्षित करणारा आहे. आज
त्यांचे सहकारी, मित्र, वेगवेगळे उद्योग,
व्यवसाय करुन आर्थिक अडचणींवर मात
करत आहेत. कारण त्या म्हणतात की,
रिकामे बसू नये. त्याने मनात वेगवेगळे
विचार येतात. आज आलेल्या अडचणींवर
मात करण्याची आवश्यकता आहे.
आपल्या यशाचे श्रेय त्या आपले सहकारी
यांच्यासोबत आपल्या कुटुंबाला देखील
देतात. आई-बाबांच्या सस्कारामुळे त्या
घडल्या. उद्योजिका बनल्या, यजमान
सुधीर पाटील यांच्यामुळे उद्योजकीय
कक्षा रुंदावल्या. त्यांनी संपूर्ण कुटुंबाची
काळजी घेतली, कारण वीणा पाटील
यांचे वर्षातले निम्मे महिने विमान प्रव-
सात असायाचे त्यांकी मल्ये नील आणि

राज लहान असताना त्यांना कधीही आई
 घरात नाही, याची उणीव भासली नाही कारण,
 त्यांना घरातून संस्कार मिळाले होते की आई
 कामानिमित्त, पैसे कमवण्यासाठी बाहेर आहे
 आणि आज वीणा पाटील म्हणजे पर्यटन हे
 समीकरण दूढ झाले आहे.
 'लेडी बॉस' कशी असावी अनु कशी दिसावी,
 याचं मूर्तिमंत उदाहरण वीणा पाटील आहेत.
 फिनिक्स पक्ष्याप्रमाणे उद्योगविश्वात त्यांनी घेत-
 लेली यशाची भरारी कोणत्याही उद्योजकासाठी
 पेरक आहे

मराठी माणूस जाणून आहे. तेथील प्रत्येक शिल-
दाराने ध्येय ठेवून जिद्दीने, मेहनतीने वीणा वल्ड
एका वेगव्या उचीवर नेऊन ठेवले आहे.
माणूस हा फक्त पैशासाठी काम करीत नाही
तर तो आपल्या कामामध्ये आपले समाधान-
शोधत असतो आणि हेच कारण आहे की
वीणा वल्डमधील प्रत्येक कर्मचारी एकमेकांत
बांधले गेले आहेत. या क्षेत्रांत नव्याने उद्य-
गे करू इच्छिणाऱ्यांना त्या सांगतात की, ध्येय
निश्चित करा, त्या ध्येयाकडे जाण्याचा मार्ग ठरवा

संवाद जाणीवपूर्वक, विचारपूर्वक असावा याबद्दल त्या आग्रही आहेत. त्यातून आत्मविश्वास निर्माण होईल आणि सहज बदल घडू शकेल हा त्यांचा विश्वास आहे. कुठल्याही परिस्थितीत निष्पत्ती घेण्याची क्षमता वाढवता आली पाहिजे, असा त्यांचा आग्रह आहे. माझ्या स्पर्धकांनी माझे अधिकाधिक कॉपी करावी म्हणजे मला अधिक नवं सुचत जातं. वीणा पाटील यांचे हे वाक्य एवढी काही शिकवून जाते.

